

Osnovne šole, osnovne šole s prilagojenim programom in zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Splošne knjižnice

Združenje splošnih knjižnic

Številka: 6133-1/2020/4

Datum: 18. 12. 2020

Zadeva: **OBVESTILO O POTEKU nacionalnega projekta »RASTEM S KNJIGO OŠ 2020« v šolskem letu 2020/2021 in PROGRAM OBISKA v splošnih knjižnicah**

Spoštovani,

pošiljamo vam informacije o poteku nacionalnega projekta **»Rastem s knjigo OŠ 2020«** v šolskem letu 2020/2021, ki ga že petnajstič (15) izvaja Javna agencija za knjigo RS (JAK).

V decembru 2020 bodo v splošne knjižnice dostavljene izbrane knjige za sedmošolce na podlagi podatkov o številu sedmošolcev v šolskem letu 2020/2021. **Uradni začetek projekta »Rastem s knjigo OŠ 2020« v šolskem letu 2020/2021 je 4. januar 2020.**

Predstavitve nacionalnega projekta **»Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2020«** z avtorji izbranih knjig bo potekala na eni od Strokovnih sred v pričetku leta 2021 v Mestni knjižnici Ljubljana, Knjižnici Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana, če bo možno na lokaciji, sicer pa po spletu. Informacije o dogodku vam bomo poslali naknadno. Na spletni strani JAK pa si že sedaj lahko ogledate predstavitveni film o knjigi in avtorju.

Knjigo pisatelja **Mateta Dolenca *Kako dolg je čas, z ilustracijami Ane Maraž*** (izbrana na Javnem ciljnem razpisu za izbor kulturnih projektov **»Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2020«** na področju OŠ), bodo sedmošolci prejeli ob organiziranem obisku najbližje splošne knjižnice v okviru realizacije svojega letnega delovnega načrta 2020/2021. Sodelavci iz splošnih knjižnic bodo pripravili program s predstavitvijo knjižnice, knjižničnega informacijskega znanja, avtorja izbrane knjige in knjige same.

V kolikor predvidenega obiska v splošni knjižnici ne bo možno izvesti zaradi morebitnega slabega epidemiološkega stanja v državi, se lahko poiščejo tudi alternativne rešitve izvajanja projekta »Rastem s knjigo OŠ 2020« (obisk splošnega knjižničarja na šoli, izvedba projekta s strani šolskega knjižničarja, itd.), za katere se dogovarjate šole in knjižnice individualno med seboj in sproti. Pri drugih oblikah izvajanja »Rastem s knjigo OŠ 2020« je pomembno slediti osnovnim ciljem, tj. da je vsak sedmošolec seznanjen z organizacijo splošne in šolske knjižnice ter da prejme v dar izbrano knjigo slovenskega avtorja in ilustratorke ter knjigo tudi prebere.

Prilagamo vam osnovno predstavitev izbrane knjige, predlog programa obiska v knjižnici in priporočene aktivnosti ob izvajanju projekta »*Rastem s knjigo OŠ 2020*« (glej prilogo *Okvirni program obiska sedmošolcev v splošni knjižnici*).

Potek projekta »*Rastem s knjigo OŠ 2020*« lahko spremljate tudi na spletni strani JAK: www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/.

Za dodatna pojasnila in informacije lahko pokličete Tjašo Urankar, vodjo projekta na JAK (telefon: 01 369 58 25 ali e-pošta: tjasa.urankar@jakrs.si).

V upanju na ponovno uspešno sodelovanje pri nacionalnem projektu »*Rastem s knjigo OŠ*« tudi v novem šolskem letu vas lepo pozdravljamo.

Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS,
Vodja nacionalnega projekta »*Rastem s knjigo*«

v sodelovanju s projektno skupino Rastem s knjigo:

Marjeta Pečarič, Ministrstvo za kulturo – MzK, Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – MIZŠ, Urad za razvoj in kakovost izobraževanja, Vesna Horžen, Združenje splošnih knjižnic, Darja Lavrenčič Vrabec, MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Romana Fekonja, Zavod RS za šolstvo.

PRILOGA:

OKVIRNI PROGRAM OBISKA SEDMOŠOLCEV V SPLOŠNI KNJIŽNICI, »*RASTEM S KNJIGO OŠ 2020*« V ŠOLSLEM LETU 2020/2021, *KAJ MI PONUJA KNJIŽNICA*.

V vednost poslati:

- Marjeta Pečarič, Ministrstvo za kulturo (marjeta.pecaric@gov.si)
- Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad za razvoj in kakovost izobraževanja (nada.pozar-matijasic@gov.si)
- Darja Lavrenčič Vrabec, Kristina Picco, MKL, Pionirska – center za mladinsko književnosti in knjižničarstvo (darja.lavrencic-vrabec@mklj.si, kristina.picco@mklj.si)
- Romana Fekonja, Eva Jurman, Zavod RS za šolstvo (Romana.Fekonja@zrss.si, Eva.Jurman@zrss.si)
- Vesna Horžen, Združenje splošnih knjižnic (vesna.horzen@zdruzenje-knjiznic.si)
- Sabina Frasn Popović, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije in Urška Bajda, Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije (sabina.frasn-popovic@mb.sik.si, ursa.bajda@guest.arnes.si)
- Eva Kodrič Dačić, NUK, Center za razvoj knjižnic (eva.kodric-dacic@nuk.uni-lj.si)
- Nataša Konc Lorenzutti, Društvo slovenskih pisateljev, Sekcija za mladinsko književnost (natasa.konc-lorenzutti@guest.arnes.si)

PRILOGA:

OKVIRNI PROGRAM OBISKA SEDMOŠOLCEV V SPLOŠNI KNJIŽNICI »RASTEM S KNJIGO OŠ 2020« V ŠOLSLEM LETU 2020/2021 *KAJ MI PONUJA KNJIŽNICA*

Spoštovani,

vabimo vas k sodelovanju v nacionalnem projektu za osnovnošolce »*Rastem s knjigo OŠ 2020*«. Tudi letos smo za vas pripravili program obiska sedmošolcev v splošnih knjižnicah oz. prilagodili program iz prejšnjih let, saj se je ta izkazal kot domišljen in uspešen.

Podrobnejši načrt izvedbe obiska prepuščamo vam – strokovnim delavcem v knjižnicah in šolah, saj imate sami veliko izkušenj in svežih idej, hkrati pa najbolj poznate tudi različne možnosti (strokovne, kadrovske, prostorske ...), ki jih imate na voljo za izvedbo programa.

Upoštevali boste lahko tudi izkušnje iz sodelovanja v nacionalnem projektu »*Rastem s knjigo OŠ*« iz preteklih štirinajstih let. Pri pripravi obiskov je nujno upoštevati zelo različne bralne izkušnje, navade in interese sedmošolcev ter njihovo raven knjižničnega informacijskega znanja.

Dobro sodelovanje knjižničarjev v splošnih knjižnicah s koordinatorji kulturne vzgoje, šolskimi knjižničarji in drugimi strokovnimi delavci na šoli je ključno za uspešno izvedbo nacionalnega projekta »*Rastem s knjigo OŠ 2020*«.

PRIPRAVA NA OBISK KNJIŽNICE

- Če je le mogoče, naj se v projekt vključijo šolski knjižničarji, saj je izvajanje projekta v štirinajstih letih pokazalo, da so taka sodelovanja zelo uspešna.
- Za vsako skupino posebej se knjižničar v splošni knjižnici in koordinator projekta na šoli (šolski knjižničar ali učitelj/spremljevalec skupine) vnaprej dogovorita za program obiska v knjižnici, da bo lahko obisk čim bolj po meri učencev, skladen z njihovimi interesi in potrebami. Dogovor naj vključuje vnaprejšnjo pripravo učencev v šoli na obisk v splošni knjižnici.
- Predvidoma učenci z učitelji/spremljevalci obišejo enoto splošne knjižnice, ki je šoli najbližja oz. je najustreznejša glede na zastavljeni program obiska.
- Za obisk **priporočamo vsaj dve (2) šolski uri**. Pri pripravi obiskov nujno upoštevamo zelo različne bralne izkušnje in interese učencev ter njihovo raven knjižničnega informacijskega znanja.
- Predlagamo, da šole iz bolj oddaljenih krajev organizirajo obisk sedmošolcev v splošni knjižnici v okviru kulturnega dneva in poleg knjižnice obišejo še kakšno drugo kulturno ustanovo (muzej, galerijo itd.).

IZVEDBA PROGRAMA NA OBISKU V KNJIŽNICI

Predlagamo, da se pri izvedbi programa splošne knjižnice držijo štirih osnovnih korakov:

1. Predstavitev splošne knjižnice

Uvodna, splošna predstavitev (vsem sedmošolcem ponuditi brezplačni vpis ter razdeliti informacijsko-promocijsko gradivo knjižnice). Obseg le-te je odvisen od tega, ali so učenci že kdaj obiskali to splošno knjižnico kot skupina; morda so mnogi med njimi že včlanjeni prav v to knjižnico.

2. Knjižnično informacijsko opismenjevanje

Po dogovoru s šolskim knjižničarjem izbrati tisto, česar učenci še ne poznajo in bi lahko spodbudilo njihov interes za uporabo storitev splošne knjižnice:

- predstavitev vzajemnega kataloga COBISS
- , morda bi skupaj poiskali vsa dela avtorja Mateta Dolenca,
- reševanje *Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza* (kratko informacijo najdete v *prilogi 4*),
- oblika knjižničnega informacijskega znanja (KIZ), ki jo knjižnica redno izvaja, ali nova oblika KIZ, ki jo lahko knjižnica in šolski knjižničar pripravita posebej za projekt »*Rastem s knjigo OŠ 2020*«.

3. Motivacija za leposlovno branje

Spodbujanju branja književnih besedil naj se na obisku nameni čim več časa. Učence v pogovoru spretno potrjujemo kot bralce in poznavalce mladinskih knjig. Najprej jih povprašamo, katere knjige morda že poznajo in kaj menijo o njih, potem šele predstavljamo, »predavamo«. Vodimo zanimivo, iskriivo, navdušeno izmenjavo mnenj!

Po dogovoru naj šolski knjižničarji učence vnaprej pripravijo na obisk knjižnice, v knjižnici pa izpeljemo:

- kratek pogovor o pomenu branja leposlovja in strokovnih/poučnih knjig, o branju za bralno značko; pogovor o tem, kaj radi berejo,
- povabimo jih k branju kakovostnih sorodnih knjig (*priloga 3*): morda katere že poznajo, kaj menijo o njih? Bi uvrstili na ta seznam še katero?
- na kratko jim predstavimo pisatelja Mateta Dolenca in njegovo ustvarjalnost – ob razstavi njegovih knjig (*priloga 2*): katere izmed naštetih knjig že poznajo, kaj menijo o njih? (opozorimo na slovenske literarne nagrade s področja mladinske književnosti),
- predstavimo darilno knjigo *Kako dolg je čas* (z motivacijskim programom), (*priloga 1*),
- ogled predstavitvenega filma projekta »*Rastem s knjigo OŠ 2020*«, ki je dostopen na spletni strani Javne agencije za knjigo RS (www.jakrs.si, v zavihku: *Rastem s knjigo/ Videovsebine*).

4. Zaključek obiska

Razdelimo izbrano knjigo in učence že v knjižnici povabimo, da knjigo odprejo, nekaj jih povabimo, da preberejo naključni odlomek: jih je navdušil, motiviral za nadaljnje branje?

Zelo pomembno je, da učenci doživijo obisk splošne knjižnice kot zanimiv in privlačen, da skupno srečanje zaključijo navdušeni nad knjigami in knjižnico, motivirani za branje.

Učitelji lahko po obisku splošne knjižnice in ob prebiranju darilne knjige na šoli:

- vključijo izbrano knjigo, lahko pa tudi še katero od ostalih knjig omenjenega avtorja, ki so primerne zanje (ali sorodnih knjig s seznama), na seznam za domače branje ali branje za bralno značko,
- pripravijo razstavo mladinskih del Mateta Dolenca,
- pripravijo pogovor z mladimi o različnih tematikah, ki jih knjiga obravnava (o ekologiji, odnosu do živali, humorju, pisateljevanju, modrosti ...)

Želimo vam uspešno izvedbo projekta »Rastem s knjigo OŠ 2020«!

Pripravile:

- mag. Darja Lavrenčič Vrabec, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Kristina Picco, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Ida Mlakar Črnič, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Jerneja Černilogar, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS.

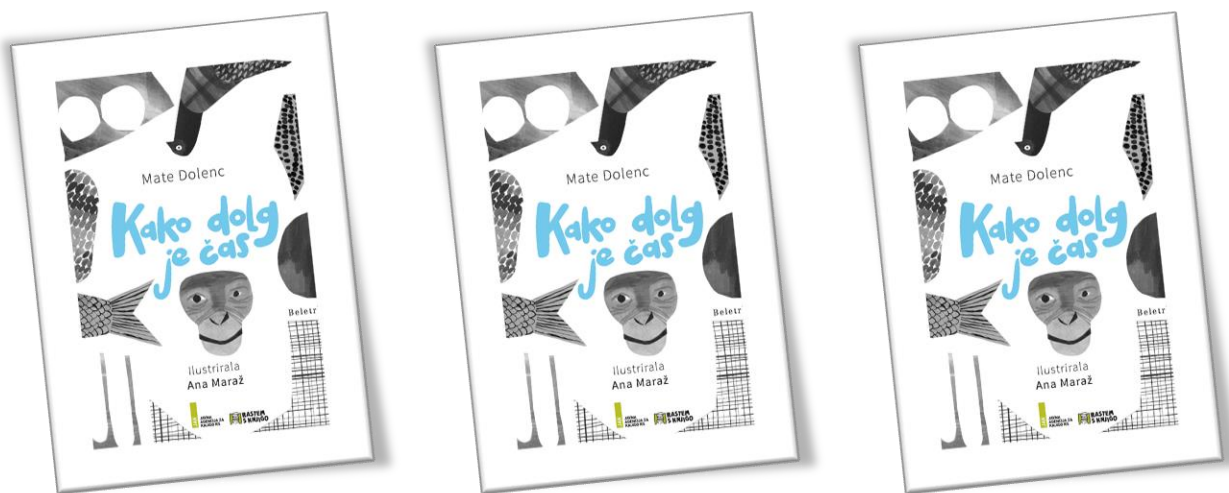
PRILOGE K PROGRAMU OBISKA 1-5:

- **ANOTACIJA IZBRANE KNJIGE**
- **O PISATELJU**
- **O ILUSTRATORKI**
- **SEZNAM SORODNIH KNJIG**
- **SLOVENSKI KNJIŽNIČNO-MUZEJSKI MEGA KVIZ 2020/2021, 15. CIKEL**

PRILOGA 1**ANOTACIJA IZBRANE KNJIGE**Dolenc, Mate: **Kako dolg je čas.**

Ilustr. Ana Maraž. Sprem. beseda Aksinja Kermauner.

Ljubljana: Beletrina, 2019.

Utemeljitev strokovne komisije za literarne prireditve in razvijanje bralne kulture JAK:

Zbirka kratkih duhovitih pripovedi iz živalskega sveta *Mateta Dolenca* z naslovom *Kako dolg je čas*, in ilustracijami *Ana Maraž* je prežeta z avtorjevim velikim poznavanjem (še posebno morske) favne, s prepoznavno empatijo do sveta narave, v katerega človek s svojo večvrednostno aroganco največkrat posega skrajno samovoljno in pogubno. Živali in drugi naravni elementi (morje, nebo, zemlja) dobijo pod Dolenčevim peresom antropomorfne lastnosti, znajo govoriti, čutiti, razmišljati, ljubiti, zavidati in tudi sovražiti, vendar za razliko od človeka nikoli ne uveljavljajo svoje premoči, ne ravnaajo iz hudobije, marveč so ubrane z večnim ritmom in nedoumljivim smislom narave in življenja. Pisatelj skozi nekoliko ezopovski, slikovit in bralcu prijazen jezik nagovarja mladega bralca k večjemu posluhu za naravno okolje, predvsem za živali, ki ne sodijo v standardni repertoar otroške in mladinske književnosti, in skozi na videz vsakdanje dogodke in pripetljaje odpira fantazijsko bogat, skoraj pravljичen svet favne in flore našega neposrednega okolja.

Jezik knjige je preprost, jasen, mestoma šegav in duhovit, visoko kultiviran in vendar dovolj pogovorno intoniran, da je blizu govoric osnovnošolcev zadnje triade; ton je radoživ, sproščen, daleč od kakršne koli poučevalske vsiljivosti; med kratke, jedrnate opise in hudomušna doživetja se tu in tam diskretno prikradejo drobne življenjske modrosti, porojene iz bogate izkušnje človeka, ki živi v tesnem sožitju z naravo.

Mate Dolenc je uveljavljen mladinski pisatelj, ki že dolga leta zelo uspešno razveseljuje mlade bralce s svojimi pustolovskimi in vselej tudi nekoliko ekološko obarvanimi zgodbami in domislicami. Odlika njegovega pisanja je svojevrstna lahкотnost, sproščenost, »nezateženost«, kar je mladim še posebno blizu, svoje pripovedi zna vselej zaviti v vznemirljivo, večkrat tudi prav pustolovsko napeto branje.

Ilustracije Ane Maraž so nekoliko abstraktne, močno stilizirane, tako rekoč monokromne in puščajo mlademu bralcu svobodno pot za domišljijско sooblikovanje podobe Dolenčevih »junakov«.

Usmeritev ZRSS:

Zbirka kratkih zgodb, ki vsaka zase ponuja odkrivanje novega sveta, obenem pa ponuja tudi anekdotičen in mestoma šaljiv pogled na svet in naravne pojave. Močno je prisoten ekološki vidik in kar samo po sebi se ponuja medpredmetno povezovanje oz. branje zgodb pri drugih predmetih in ne samo pri pouku slovenščine. Na prvi pogled in prvo branje so to dokaj preproste zgodbe, pozoren bralec pa lahko razbere marsikatero aktualno dogajanje, bolj ali manj zakrito primerjavo, prisotna je kakšna 'bodica', ki je čisto na mestu in je velikokrat dokaj neopazna. Humorne, optimistične in poučne zgodbe, ki naj bodo izziv za učence 7. razreda. Morda še usmeritev, naj začnejo učenci brati posamezne zgodbe po svojem interesu. Velika prednost izbrane knjige je ta, da gre za dovolj kratke raznovrstne zgodbe, ob katerih bralec vztraja do konca in jih prebere toliko naenkrat, kot sam želi.

Ker je bil ta naslov (Kako dolg je čas) v letu 2020 izbran tudi za Cankarjevo tekmovanje, so kolegice že opravile del naloge in so vam lahko v pomoč tudi njihove usmeritve in priporočila na tej povezavi:
https://www.zrss.si/zrss/wp-content/uploads/priporocila_ct_3-vio_8r_9r_2020_2021.pdf

PRILOGA 2

O PISATELJU

MATE DOLENC

Njegovo pravo ime je Matevž, šele kasneje je dobil vzdevek Mate. Rodil se je 5. oktobra 1945 v Ljubljani. Po končani osnovni šoli se je vpisal na klasično gimnazijo, nato pa študiral primerjalno književnost na Filozofski fakulteti, vendar študija ni nikoli dokončal. Za tri leta se je zaposlil pri Mladini, od leta 1973 pa deluje kot svobodni pisatelj. V svojih delih uporablja veliko humorja in ironije. Te sestavine črpa iz lastnega pogleda na življenje.

Kar nekaj časa je sodeloval z otroško revijo Kekec, kjer je v rubrikah Jekleni konjiček in Moja široka cesta na poseben način predstavljal stvari iz sveta odraslih. V navtični reviji Val redno objavlja članke na temo Jadrana.

Piše kratko prozo in romane za odrasle, dela za otroke in mladino ter strokovno literaturo. O sebi pravi, da piše »o ribičih in ribah in podvodnem svetu in o kmetih in vinogradnikih, o otokih in morju, pa v mnogih novelah o slovenskih vaseh in trgih in Gorjancih in Obali in Vipavski dolini in celo Afriki.«

Po njegovih literarnih predlogah sta bila posneta filma Morje v času mrka in Vampir z Gorjancev. Njegova dela so prevedena v hrvaščino, angleščino in češčino, prav tako sam veliko prevaja iz hrvaščine.

Za svoja dela je prejel številne nagrade.

Avtor fotografije: Matej Pušnik

Vir:

- Wikipedija: geslo Mate Dolenc (zadnji dostop 17.11.2020)

https://www.wikiwand.com/sl/Mate_Dolenc

- Založba Beletrina

Nagrade in nominacije:

- 1986** Levstikova nagrada za delo *Morska dežela na železniški postaji*.
- 1989** Kajuhova nagrada za delo *Strupena Brigita*.
- 1995** Nagrada Prešernovega sklada za deli *Pes z Atlantide* in *Rum in šah*.
- 2004** Nagrada desetnica za delo *Leteča ladja*.
- 2007** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Zabloda laboda in druge zgodbe*.
- 2008** Nominacija za nagrado večernica za delo *Polnočna kukavica in druge zgodbe*.
- 2009** Nominacija za nagrado večernica za delo *Kraljičin lipicanec in druge zgodbe*.
- 2010** Nominacija za nagrado desetnica za delo *Polnočna kukavica in druge zgodbe*.
- 2010** Nagrada večernica za delo *Maščevanje male ostrige*.
- 2012** Nominacija za nagrado večernica za delo *Mali princ z otoka*.
- 2013** Nominacija za nagrado desetnica *Maščevanje male ostrige*.
- 2015** Nagrada desetnica za delo *Mali princ z otoka*.

MATE DOLENC IN NJEGOVA MLADINSKA LITERARNA USTVARJALNOST

- 1986** *Morska dežela na železniški postaji*. Mladinska knjiga.
- 1987** *Velika ptičja zadeva*. Borec.
- 1988** *Golo morje*. Mladinska knjiga. Ponatis: 2005 (DZS).
- 1989** *Strupena Brigita: [ekološka povest z morskega dna]*. Borec.
- 1999** *Z masko v podvodni svet: izobraževalna slikanica*. Koce.
- 2000** *Moja široka cesta*. Mladika
- 2002** *Leteča ladja*. Mladika.
- 2004** *Morsko dno pripoveduje*. Mladika.
- 2004** *Potapljanje na vdih in podvodni ribolov: gledati in videti pod morsko gladino*. Zavod za šport Slovenije.
- 2006** *Zabloda laboda in druge zgodbe*. Mladika.
- 2008** *Polnočna kukavica in druge zgodbe*. Mladika.
- 2009** *Kraljičin lipicanec in druge zgodbe*. Mladika.
- 2010** *Maščevanje male ostrige*. Mladika.

2012 *Mali princ z otoka.* Didakta.

2012 *Krave so mi povedale.* Mladika.

2016 *Album 14/15/16.* Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS.

2019 *Kako dolg je čas.* Beletrina. Ponatis: 2020.

PRILOGA 3

O ILUSTRATORKI

ANA MARAŽ

Ana Maraž, rojena 1985 v Šempetru pri Gorici, je leta 2011 diplomirala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani na oddelku za likovno pedagogiko. Deluje na področju ilustracije, slikarstva in oblikovanja. Za svoja dela je prejela več nagrad in priznanj, najpomembnejše Priznanje Hinka Smrekarja na Enajstem bienalu slovenske ilustracije. Njena dela so bila objavljena v publikacijah doma in v tujini (Avstralija, ZDA, Srbija, Japonska, Kitajska).

Pri založbi Beletrina so leta 2019 izšle njene ilustracije v antologiji pravljic Mateta Dolenca - Kako dolg je čas, ki so bile uvrščene na 50. Zlatno pero Beograda - 15. internacionalni bienale ilustracije 2019 ter na Golden Pinwheel young illustrators competition 2020 v Šanghaju na Kitajskem. Njena dela izhajajo v revijah Cicido in Ciciban.

Je članica Zveze društev Slovenskih Likovnih umetnikov (ZDSLU), Društva likovnikov severne primorske (DLUSP) in je vključena v Sekcijo ilustratorjev. Razstavlja doma in v tujini, kot samozaposlena v kulturi živi in ustvarja v Vipavi.

Avtor fotografije: Miloš Milošević

PRILOGA 4

SEZNAM SORODNIH KNJIG

Seznam dopolnite po svoji presoji! V pomoč vam je lahko izbor kakovostnih mladinskih knjig (»zlate hruške«, »zelo dobre izdaje« in »dobre izdaje«), ki ga najdete v **Priročnikih za branje kakovostnih mladinskih knjig** (Projekt sofinancira Javna agencija za knjigo RS). Letošnji Priročnik (Pregled knjižne produkcije za mladino iz leta 2019) z naslovom **O črtah in luknjah** je izšel v novembru 2020. Izdajatelj je Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo. Naročiti ga je mogoče na e-naslovu pionirska@mklj.si, po telefonu: 01 308 51 61 ali preko spletnega obrazca: <https://www.mklj.si/prirocnik/item/14532#.X8d7Vc1KiUk>.

Priročniki za branje kakovostnih mladinskih knjig iz prejšnjih let so dostopni na spletni strani:
<http://www.mklj.si/index.php/prirocnik/item/451>.

LEPOSLOVNE KNJIGE (KRATEK IZBOR)

V kratek izbor, ki je namenjen bralcem z različno bralno zmogljivostjo in različnimi bralnimi zanimanji, smo odbrali leposlovna knjižna dela, sorodna darilni knjigi; po tematiki, perspektivi pripovedovanja, tipu pripovedovanja itd. (ekologija, živali v domišljiji, moderne basni, humor, nonsens ...).

FLISAR, Evald: **Alica v nori deželi**. Ljubljana: Vodnikova založba (DSKG), 2008

GAIMAN, Neil: **Kaj pa mleko?**. Ilustr. Chris Riddell. Prev. Boštjan Gorenc. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014 (Zbirka Pisanice)

GRAHAME, Kenneth: **Veter v vrbah**. Ilustr. Ernest H. Sheppard. Prev. Gitica Jakopin. Spr. beseda Andrej Ilc. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1995 (Zbirka Tisočena)

LINDSAY, Norman: **Čudežni gibnik: prigode Mirta Vodanoja in njegovih prijateljev, Vilija Viharnika in Sama Žagarja**. Ilustr. Norman Lindsay. Prev. in prepes. Milan Dekleva. Spr. beseda Alenka Urh. Ljubljana: Vodnikova založba (DSKG), 2010 (Zbirka Novi mladinski klasiki)

MARTIN, J. P.: **Stric**. Ilustr. Quentin Blake. Prev. in prepes. Milan Dekleva. Ljubljana: Vodnikova založba (DSKG) : KUD Sodobnost International, 2011 (Zbirka Novi mladinski klasiki)

PREGL, Slavko: **Čudni časi**. Ilustr. Bojan Jurc. Radovljica: Didakta, 2011

SHELTON, Dave: **Deček in medved v čolnu**. Prev. Sandra Baumgartner-Naylor. Ljubljana: KUD Sodobnost International, 2014 (Zbirka Zvezdogled)

ŽILINSKAITE, Vytaute: **Potovanje na Tandadriko**. Ilustr. Gintaras Jocius. Prev. Klemen Pisk. Ljubljana: KUD Sodobnost International, 2013 (Zbirka Novi mladinski klasiki)

PRILOGA 5

(pripravila: Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo)

SLOVENSKI KNJIŽNIČNO-MUZEJSKI MEGA KVIZ 2020/2021, 15. CIKEL

S knjigo v svet. Ob 60. obletnici Bralne značke

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije in, v letošnjem letu, z Društvom Bralna značka Slovenije – ZPMS.

S ciljem spoznavanja naravne in kulturne dediščine pritegne kviz k reševanju kar se da široko populacijo otrok, se vključuje v medpredmetno povezovanje in spodbuja branje poučnih knjig ter obisk kulturnih ustanov. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. Kviz je primeren predvsem za učence drugega in tretjega triletja osnovne šole.

15. cikel MEGA kviza se posveča Bralni znački, ki že 60 let spodbuja razvoj bralne kulture na Slovenskem.

Bralna značka je slovensko kulturno gibanje in prostovoljna prostočasna dejavnost, ki s programi in akcijami spodbuja k branju družine s predšolskimi otroki, osnovnošolce, srednješolce in odrasle. Osnovni cilj Bralne značke je spodbujati bralca, da bo rad bral vse življenje. Gibanje se vseskozi vključuje v strokovna in družbena prizadevanja, da bi se dvignili bralna pismenost in bralna kultura posameznikov in družbe v celoti.

V programih Bralne značke vsako leto sodeluje okrog 140.000 bralcev. V branje se vključuje okrog 70 % osnovnošolcev, ki jih vodi več kot 7.000 mentorjev (učiteljev, vzgojiteljev, knjižničarjev). Za bralno značko berejo tudi Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Bralna značka je edinstvena tudi v svetovnem merilu, saj se je v 60-ih letih delovanja na področju razvoja bralne kulture s svojimi programi uspešno ukoreninila v vseh starostnih skupinah prebivalstva in po vsem slovenskem prostoru.

V šolskem letu 2020/2021 so v MEGA kviz uvrščeni naslednji trije vsebinski sklopi:

- S knjigo kakor danes, a nekoč nekoliko drugače
- »Brati pomeni početi podvige.« (Tone Pavček)
- Naš veliki bralni klub

MEGA kviz lahko rešujete od 21. oktobra 2020 do 15. maja 2021 na www.megakviz.si.

Kontakt: pionirska@mkli.si, tel: 01/308 51 62